

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

KUTUPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 20/08/2020
Sayı: -120.07-E.00000699779
II II II II II II II II

GIDAHI KÖRÜ
SOFRAHA SAHİP ÇIK

7/31389 Gk 190

Sayı : E-54045643-610-2281982

20.08.2020

Konu : Soru Önergeleri (7/31389)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.07.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.678691 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/31389 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (31389) (3 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : QSDQNEOB

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Tülin DURAK
Mali Hizmetler Uzmanı
Telefon No: (312) 258 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYHAN BARUT'A AİT 7/31389 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bingöl İli Fırat-Dicle Havzasında yer almakta olup Fırat-Dicle Havzasının su potansiyeli 57.167 Milyon m³/yıldır. Fırat Alt Havzası Master Plan Raporu'nda Bingöl İlindeki mevcut ve mutasavver projeler ile gelecekteki su ihtiyaçları ortaya konulmuş ve ilgili kurumlarla paylaşılmıştır. Master Plan Raporu'nda yer alan projeler (inşaat/planlama) ile Bingöl İlinin uzun vadeli (2050 yılı) içme ve kullanma suyu ihtiyacı için 22 hm³/yıl temin edilmesi, 13 912 ha yeni alanın sulamaya açılması ve 1 616 MW kurulu güç ile 4 178 GWh/yıl enerji üretilmesi öngörülmektedir.

Bingöl İlinin yer aldığı Fırat-Dicle Havzası'nda yürütülen çalışmalar;

- Su Kalitesi Çalışmaları,
- İklim Değişikliği Çalışmaları,
- Kuraklık Yönetimi Çalışmaları,
- Taşkın Yönetimi Çalışmalarıdır.

Bingöl İlinde çeşitli kademelerde devam eden sulama projeleri ile toplamda 13 912 ha yeni arazinin sulamaya açılması hedeflenmektedir. (İnşaat aşamasındaki Gözeler Sulaması, Genç Sulaması, Yamaç Barajı, Servi Barajı, Yedisu Regülatörü, Merkez Göltepesi 15 Temmuz Şehitler Barajı ile 4 677 ha, planlama aşamasındaki projeler ile Sancak Barajı, Karlıova Yiğitler Barajı, Karlıova Viranşehir Barajı, Mikrohavza sulamaları ile 9 235 ha arazi sulanabilecektir.)

Bingöl İl merkezi ve civar yerleşimlerinin 2050 yılı içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılamaya yönelik planlama kademesinde çalışılan "Aşağıköy (Metan) Projesi" ile 6.7 hm³/yıl ilave içme suyunun sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca Karlıova Kaynak Köyü'ndeki yüzey suyu kaynaklarından ilave içme suyu sağlanmasına yönelik planlama kademesinde çalışmalara devam edilmektedir.

Bakanlığımız su kaynaklarının tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğe karşı korunması amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda AB Nitrat Direktifine karşılık gelen Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği 2004 yılında yayımlanmıştır.

Tarımsal kaynaklı kirliliğin tespiti ve Nitrat Hassas Bölgelerin belirlenmesi amacıyla Türkiye genelinde 2.494 yerüstü, 2.316 yer altı suyu olmak üzere toplam 4.810 istasyondan oluşan bir izleme ağı oluşturulmuştur. İzleme çalışmaları 20 adet Mobil Laboratuvar ve mobil cihazlarla yürütülmektedir. Analiz sonuçları web tabanlı Nitrat Bilgi Sistemine (NİBİS) kaydedilmekte ve eş zamanlı olarak takip edilmektedir. Veriler tarımsal kaynaklı nitrat kirliliğinin tespiti ve nitrata hassas bölgelerin belirlenmesi çalışmalarında kullanılmaktadır.

Bingöl İlinde 24 yerüstü suyu istasyonundan oluşan bir izleme ağı oluşturulmuştur. Yer üstü sularında ayda bir numuneler alınmakta ve nitrat, toplam azot, toplam fosfor, ortofosfat, sıcaklık, pH, çözülmüş oksijen ve klorofil -a gibi parametreler ölçülmektedir. Yer altı sularında üç ayda bir numuneler alınmakta ve nitrat, sıcaklık, pH, gibi parametreler ölçülmektedir.

2017 yılında yayımlanan 2016/46 Sayılı Sulara Tarımsal Faaliyetlerden Kaynaklanan Nitrat Kirliliğinin Önlenmesine Yönelik İyi Tarım Uygulamaları Kodu Tebliğinin ekinde yer alan İyi

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Tarım Uygulamaları Kodu ile kirliliğin önlenmesi amacıyla çiftçilerimizin alması gereken önlemler belirlenmiştir.

İyi Tarım Uygulamaları Kodunun yayımlanması ile belli büyüklüğe sahip bütün yeni hayvancılık işletme başvurularının hayvansal gübre deposu ve hayvansal gübre yönetim planı ile projelendirilmesi zorunlu hale getirilmiştir. Mevcut hayvancılık işletmelerinin ise dört yıllık süre içerisinde İyi Tarım Uygulamaları Koduna uyum sağlamaları gerektiği mahallinde ilan edilerek işletmelere duyurulmuştur.

Ülke genelinde nitrat kirliliği izleme sonuçlarına bağlı olarak nitrata hassas bölgelerin (NHB) belirlenmesi çalışmalarına devam edilmektedir. TÜBİTAK MAM ile yapılmakta olan çalışma ile 3 yıllık süre içinde 25 nehir havzasında NHB'ler belirlenecek, bu bölgelerde uygulanacak Eylem Planları ve eylem planlarının fayda/maliyet analizi birlikte hazırlanacaktır. Ülke genelinde 7 havzada çalışmalar tamamlanmış olup Bingöl İlinin bulunduğu Fırat ve Dicle Havzalarında çalışmalar 2021 yılı içerisinde tamamlanacaktır.

Tarımsal kaynaklı kirliliği önlemeye yönelik tedbirler desteklemelerle ilişkilendirilmiştir. Bakanlığımız tarafından hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklı kirliliği önlemeye yönelik hayvansal gübre deposu yapımı, hayvansal gübre uygulama ekipmanları ve gübre işleme tesisi yapımına hibe desteklemeleri verilmektedir.

Ülkemizde çeşitli kullanımlar neticesinde oluşan kullanılmış suların yeniden kullanımına yönelik alternatiflerin incelenerek değerlendirilmesi maksadıyla Bakanlığımız, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından "Kullanılmış Suların Yeniden Kullanım Alternatiflerinin Değerlendirilmesi Projesi" yapılmaktadır. Proje kapsamında tarımsal sulamadan dönen suların kalitesi ve kontrolü incelenmektedir.

Bu kapsamda tarımsal faaliyetler sonucunda dereler üzerinden alıcı ortama taşınan sedimanların tutulması amacıyla alıcı ortama karışmadan önce dere üzerinde belirlenen yerlere perdeli yapıların inşa edilmesi ve bu yapılar sayesinde sedimanların tutulması hedeflenmektedir. Bu amaçla tarımdan dönen suların kalitesinin iyileştirilerek gerek görülmesi halinde tekrar kullanılması veya su kalitesi iyileştirilmiş dere suyunun alıcı ortama gönderilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca içme-kullanma suyunun etkin kullanılması ve israfının önlenmesi için içme-kullanma suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıplarının kontrolüne ilişkin usul ve esasları düzenlemek maksadıyla "İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliği" (R.G 28894 sayı, 8/5/2014 tarih, Değişiklik R.G 30874 sayı, 31/8/2019 tarih) ve Yönetmelikte belirlenen esasları detaylandırmak ve su idareleri ile belediyelere yol göstermek maksadıyla "Teknik Usuller Tebliği" (R.G 29418 sayı, 16/7/2015 tarih) yayımlanmıştır.

Sulama sistemlerinde de suyun verimli kullanılması, su tasarrufunun sağlanması, kayıpların azaltılması ve izinsiz kullanımların önlenmesi ile sulama suyu temini, dağıtımı ve kullanım maliyetlerinin azaltılmasının sağlanması amaçları ile 2017 yılında "Sulama Sistemlerinde Su Kullanımının Kontrolü ve Su Kayıplarının Azaltılmasına İlişkin Yönetmelik" yayımlanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımız tarafından içme-kullanma suyu ve tarım sektörlerinde yürütülen mevzuat ve proje çalışmaları ile su kaynaklarının mevcut durumu tespit edilmekte ve daha verimli kullanılması yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca yıllık yağış miktarı, suyun buharlaşma oranları, barajların doluluk oranları, tarımsal sulama, içme suyu ve sanayide kullanılan su miktarları kayıt altına alınmakta olup ilgili Genel Müdürlüklerimizin web sayfalarında yayımlanmaktadır.